

ชื่อวิทยานิพนธ์ แนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมชุมชนวัดเกาะ ตำบลท่าราบ อำเภอเมือง จังหวัด เพชรบุรี **ผู้วิจัย** จำสิบเอกประภาส อินทนู **สาขาวิชา** ยุทธศาสตร์การพัฒนา พ.ศ. 2564 **อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก** ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิภาณี เฟือกบัวขาว **อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม** อาจารย์ ดร.สมนึก ชูปานกลีบ

บทคัดย่อ

การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมเป็นทางเลือกใหม่ให้กับนักท่องเที่ยวที่ให้ความสำคัญกับประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม วิถีชีวิต และศิลปะทุกแขนง การท่องเที่ยวในชุมชนวัดเกาะเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมแห่งหนึ่ง แต่ยังไม่เป็นที่รู้จักของนักท่องเที่ยวอย่างกว้างขวางนัก งานวิจัยเรื่องนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาบริบทแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของชุมชนวัดเกาะ 2) ศึกษาศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมชุมชนวัดเกาะ และ 3) เสนอแนวทางการพัฒนา การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของชุมชนวัดเกาะ ตำบลท่าราบ อำเภอเมือง จังหวัด เพชรบุรี การวิจัยนี้เป็นการศึกษาแบบผสมผสานระหว่างวิธีวิจัยเชิงปริมาณ กลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการวิจัย คือนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาเที่ยว จำนวน 400 คน ด้วยการสุ่มแบบบังเอิญ โดยการใช้แบบสอบถามที่มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.953 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และวิธี วิจัยเชิงคุณภาพโดยใช้แบบสัมภาษณ์เจาะลึกแบบมีโครงสร้างกับผู้นำชุมชน เจ้าของภูมิปัญญา เจ้าของกิจการ ร้านค้า วัฒนธรรมจังหวัดเพชรบุรีหรือตัวแทน เจ้าพนักงานท้องถิ่น เจ้าอาวาสในชุมชนวัดเกาะ และตัวแทน ชุมชน รวมจำนวน 9 คน โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า

1. บริบทแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของชุมชนวัดเกาะประกอบด้วยสถาปัตยกรรมของวัด เกาะสุทธาราม ได้แก่ พระอุโบสถ วิหาร ศาลาการเปรียญ กุฏิสามห้อง หอระฆัง ศาลาท่าน้ำ (ศาลาามเหศวร) ภาพจิตรกรรมฝาผนังของวัดเกาะ และการสืบสานงานสกุลช่างเมืองเพชรด้านช่างแกะสลักไม้โมก ช่างทำทอง และช่างปูนปั้น เป็นต้น

2. ศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมชุมชนวัดเกาะ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณา เป็นรายด้านพบว่าทุกด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยดังนี้ ด้านสิ่งดึงดูดใจ ด้านความสามารถในการจัดโปรแกรมการท่องเที่ยว ด้านความสามารถในการเข้าถึง ด้านกิจกรรม ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก และด้านการให้บริการของแหล่งท่องเที่ยว ตามลำดับ

3. แนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของชุมชนวัดเกาะ ประกอบด้วย สำนักงานการท่องเที่ยวของจังหวัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และชุมชนควรเชื่อมโยงแหล่งท่องเที่ยวพื้นที่เพื่อจัด กิจกรรมร่วมกันสร้างอัตลักษณ์การท่องเที่ยวสู่ความเป็นเลิศ แสดงความโดดเด่นของชุมชนวัดเกาะโดยการจัดงาน ประเพณี แสดงวิถีชีวิตชุมชน สถาปัตยกรรมต่าง ๆ โดยไม่ทิ้งความเป็นเอกลักษณ์แบบดั้งเดิม แต่เป็นการสอดแทรกรูปแบบการท่องเที่ยวสมัยใหม่เข้าไป เช่น การจัดทำสตรีทอาร์ต จุดถ่ายภาพที่แสดงให้เห็นอัตลักษณ์ ของชุมชน จัดทำคิวอาร์โค้ด เรื่องเล่าของแหล่งท่องเที่ยวและข้อมูลของชุมชนวัดเกาะ พร้อมทั้งปรับปรุง บูรณะ และพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวให้สะอาด ปลอดภัย สวยงาม และคงอยู่กับชุมชนไปอีกยาวนาน

ข้อค้นพบจากการวิจัยพบว่า การพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมชุมชนวัดเกาะได้ยึด องค์ประกอบศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมทั้ง 6 ด้าน ได้แก่ ด้านความสามารถในการจัดโปรแกรม การท่องเที่ยว ด้านความสามารถในการเข้าถึง ด้านสิ่งดึงดูดใจ ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก ด้านกิจกรรม และ ด้านการให้บริการของแหล่งท่องเที่ยว โดยสามารถเป็นแนวทางในการส่งเสริมวัฒนธรรมของชุมชนวัดเกาะ และสร้างรายได้แก่คนในชุมชน

คำสำคัญ : แนวทางการพัฒนา การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ชุมชนวัดเกาะ

Thesis Title: Guidelines for Development of Wat Kho Community Cultural Tourism in Mueang District, Phetchaburi Province **Researcher:** SM1 Prapart Intanoo **Major:** Development Strategy **Year:** 2021 **Advisor:** Asst.Prof.Dr.Wipavane Phuekbuakhoa **Co-advisors:** Dr.Somnuk Chupankleeb

Abstract

Cultural tourism is a new alternative for tourists who value history, culture, lifestyle, and all fields of art. Tourism in Wat Kho community is one of the cultural attractions that is still not widely known to tourists. This research aimed to 1) determine the context of cultural attractions in Wat Kho community; 2) examine the composition of cultural attractions in Wat Kho community; and 3) propose guidelines for the development of cultural tourism in Wat Kho community. This study applied a mixed method of investigation. The quantitative data were collected by a questionnaire with $r^2 = 0.953$ from the sample of 400 tourists traveling selected with accidental sampling. The data were analyzed by for frequency, percentage, mean, and standard deviation. The qualitative data were collected by using a structured in-depth interview from 9 key-informants purposively selected including the community leaders, wisdom owners, shop owners, Phetchaburi cultural officials, local officials, abbots in Wat Kho community, and community representatives. The obtained data were analyzed with content analysis.

The research results were as follows:

1. The context of cultural attractions in Wat Kho community were consisting of Wat Kho Suttharam's architecture, including the Ubosot, Viharn, Pavilion of Merit, Three-chambers Kutti, bell tower, by-river pavilion (Sala Mahesuan), mural paintings, and the inheritance of Mueang Phet craftsmanship such as Mok wood craftsmen, goldsmiths, and stucco artisans.

2. The potential of cultural attractions in Wat Kho community both overall and in each aspect were at a high level, ranging from their means in descending order as the attractiveness, tourism program organizing capability, accessibility, activities, facilities, and tourist attraction service providing respectively.

3. The guidelines for the development of cultural tourism in Wat Kho community comprise of cooperation of the provincial tourism offices, related agencies, and communities to work as a network to link together local tourist attractions and organize activities, and create a tourism identity to excellence, show the distinctiveness of Wat Kho community by organizing traditional events to show the community's way of life, various architectures, without leaving the original identity; but to insert modern tourism forms such as preparing street art, photo-taking scenes that represent the identity of the community, preparing QR-codes for the attractions and information, as well as improving and developing tourist attractions to stay with the community in a sustainable way.

The research findings showed that the development of cultural tourism in the Wat Kho community is based on the potential components of the cultural attractions in 6 aspects of tour program capability, accessibility, attractiveness, facilities, activities, and attractions. The promotion of the community tourism could also generate income for the people in the community.

Keywords: Development Trend, Cultural Tourism, Wat Kho Community